

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 11.4.2011
KOM(2011) 187 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o kvalitě fiskálních údajů oznámených členskými státy v roce 2010

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o kvalitě fiskálních údajů oznámených členskými státy v roce 2010

OBSAH

1.	Souvislosti	3
1.1.	Změna nařízení	3
2.	Hlavní zjištění na základě oznámení o výši schodku veřejných financí a veřejného dluhu v roce 2010	4
2.1.	Včasnost a úplnost.....	4
2.1.1.	Včasnost	4
2.1.2.	Úplnost tabulek a podkladových informací	4
2.1.3.	Doplňkové tabulky týkající se finančního otřesu	5
2.2.	Soulad s účetními pravidly a konzistence statistických údajů	5
2.2.1.	Výměna informací a objasňování.....	5
2.2.2.	Návštěvy za účelem dialogu a metodické inspekce	6
2.2.3.	Konkrétní poradenství Eurostatu.....	6
2.2.4.	Aktuální metodické otázky.....	7
2.2.5.	Konzistence se souvisejícími účty vládních institucí	7
2.3.	Zveřejňování.....	7
2.3.1.	Zveřejňování souhrnných údajů a podrobných oznamovacích tabulek	7
2.3.2.	Výhrady ke kvalitě údajů	8
2.3.3.	Změny oznámených údajů	8
2.3.4.	Zveřejnění metadat (soupisů)	8
3.	Závěry.....	8

1. SOUVISLOSTI

Ustanovení čl. 8 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 479/2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství¹, vyžaduje, aby Komise (Eurostat) (dále jen „Eurostat“) pravidelně předkládala Evropskému parlamentu a Radě zprávu o kvalitě skutečných údajů oznamovaných členskými státy. Zpráva musí obsahovat celkové vyhodnocení souladu s účetními pravidly, úplnosti, spolehlivosti, včasnosti a konzistence údajů.

Eurostat pravidelně vyhodnocuje kvalitu skutečných údajů oznámených členskými státy a souvisejících účtů sektoru vládních institucí zpracovaných podle nařízení Rady (ES) č. 2223/96 ze dne 25. června 1996 o Evropském systému národních a regionálních účtů ve Společenství (ESA 95)². Hodnocení se zakládá převážně na údajích týkajících se provádění rozpočtu vládních institucí a aktiv a závazků vládních institucí. Tato činnost je zaměřena na faktory, které vysvětlují schodek/přebytek veřejných financí a změnu veřejného dluhu. Členské státy zasílají tyto informace Eurostatu dvakrát ročně. Poskytují rovněž doplňující informace, například prostřednictvím dotazníku týkajícího se tabulek pro oznamování postupu při nadměrném schodku a v rámci dvoustranných objasňování členských států. Eurostat též uskutečňuje ve všech členských státech pravidelné návštěvy zaměřené na dialog v rámci postupu při nadměrném schodku za účelem udržování nepřetržitého dialogu s členskými státy.

Tato zpráva vychází z hlavních zjištění a výsledků zpráv o postupu při nadměrném schodku z roku 2010, se zaměřením na poslední oznámené údaje (z října 2010). Tam, kde je to vhodné, se provádí srovnání s údaji oznámenými v dubnu 2010, případně v dubnu a říjnu 2009.

1.1. Změna nařízení

Nařízení Rady (ES) č. 479/2009 bylo změněno v červenci 2010, pokud jde o kvalitu statistických údajů v rámci postupu při nadměrném schodku³.

Toto pozměněné nařízení stanoví zejména základ pro metodické inspekce v rámci postupu při nadměrném schodku „ve výjimečných případech, kdy byla jasně zjištěna podstatná rizika nebo problémy týkající se kvality údajů“. Eurostat informuje o svém rozhodnutí podniknout takovou inspekci Hospodářský a finanční výbor a Výbor pro měnovou a finanční statistiku a statistiku platební bilance. Rovněž se zvýší četnost návštěv zaměřených na dialog v rámci postupu při nadměrném schodku.

Nařízení též zmocňuje Eurostat a národní statistické úřady k přezkoumání zdrojů údajů, z nichž jsou statistické údaje odvozeny, a postupu, jakým jsou tyto zdroje údajů vytvářeny⁴. Eurostat může dále posuzovat úplnost skupin jednotek v rámci těchto zdrojů údajů. To by mělo Eurostatu umožnit vydání podrobných závěrů týkajících se kvality oznámených údajů, jak je uvedeno v čl. 8 odst. 1. Udělení rozšířených pravomocí jak Eurostatu, tak národním statistickým úřadům by mělo vést k vytvoření standardního systému prevence, který by fungoval ve všech členských státech, s trojím zaměřením: lepší sledování, odhalování a hodnocení rizik

¹ Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 1.

² Úř. věst. L 310, 30.11.1996, s. 1.

³ Nařízení Rady (ES) č. 679/2010 (Úř. věst. L 199, 30.7.2010, s. 1).

⁴ Za tímto účelem je vyvíjen přístup založený na rizicích.

prováděné preventivním způsobem, s cílem zahájit co možná nejdříve opravná opatření.

Výkon výše uvedených posílených pravomocí a opatření k řešení obecných otázek systémových rizik v národních statistických systémech, jež identifikovala Evropská poradní komise pro dohled nad statistikou, budou předmětem nadcházejícího sdělení Komise.

2. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ NA ZÁKLADĚ OZNÁMENÍ O VÝŠI SCHODKU VEŘEJNÝCH FINANČÍ A VEŘEJNÉHO DLUHU V ROCE 2010

2.1. Včasnost a úplnost

2.1.1. Včasnost

Členské státy mají povinnost Komisi oznámit plánované i skutečné rozpočtové a rozvahové údaje dvakrát ročně, přede dnem 1. dubna a 1. října⁵. Během roku 2010 zahrnovala oznámení o postupu při nadměrném schodku údaje z let 2006 až 2010. Údaje za rok 2010 jsou údaje plánované vnitrostátními orgány, zatímco údaje z let 2006 až 2009 představují skutečné údaje (tzn. finalizované, částečně finalizované, předběžné či odhadované údaje).

Lhůty pro oznamování údajů jsou obvykle náležitě dodržovány. V rámci druhého oznamování údajů v roce 2010 oznámily všechny členské státy své údaje před zákonnou lhůtou 1. října 2010. Řecké orgány zaslaly dodatečné oznámení dne 10. listopadu v návaznosti na metodickou inspekci⁶. Při dubnovém oznamování oznámily své údaje před 1. dubnem 2010 všechny členské státy s výjimkou Řecka (které tak učinilo dne 1. dubna) a Francie (která zaslala plánované údaje pro rok 2010 až 12. dubna 2010).

Některé členské státy své údaje po prvním oznámení opravily. V říjnu 2010 obdržel Eurostat 29 opravných podání z 18 zemí, zatímco v dubnu 2010 obdržel 25 opravných podání z 16 zemí. S výjimkou Řecka, které provedlo značné opravy, zaslaly členské státy svá opravná podání převážně v reakci na připomínky, technické dotazy či poznámky Eurostatu a jednalo se o opravy drobných chyb, vnitřních nejednotností nebo nesprávných záznamů v tabulkách.

2.1.2. Úplnost tabulek a podkladových informací

Právní předpisy nařizují členským státům pro účely oznámení vyplnit tabulky, což je zásadní pro to, aby mohl Eurostat řádně sledovat kvalitu údajů. Podle čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 479/2009 poskytnou členské státy Komisi příslušné statistické informace, jimiž

„(...) se rozumějí zejména:

- a) údaje z národních účtů;*
- b) soupisy;*
- c) tabulky pro oznámení předkládaná v rámci postupu při nadměrném schodku;*

⁵ Čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení (ES) č. 479/2009.

⁶ Podrobnosti týkající se fiskálních údajů Řecka jsou obsaženy ve zprávě Eurostatu „Informace o fiskálních údajích Řecka“ (Information note on Greek fiscal data) ze dne 15. listopadu 2010, která je dostupná na internetových stránkách Eurostatu: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/introduction.

d) *další dotazníky a objasnění týkající se oznámení.*“

Tabulky pro oznámování postupu při nadměrném schodku tvoří čtyři hlavní tabulky (soubory tabulek). Vyplnění tabulek 1 až 3 je povinnost vyplývající z právních předpisů, zatímco oznámení údajů v tabulce 4 bylo odsouhlaseno členskými státy⁷. Tabulky 1 a 2A (ústřední vládní instituce) se týkají let 2006 až 2010, ostatní tabulky se týkají let 2006 až 2009⁸.

Většina členských států vyplnila všechny tabulky pro oznámení předkládaná v rámci postupu při nadměrném schodku⁹. Při oznámování údajů v tabulce 2 v říjnu 2010 osm členských států buď neposkytlo údaje o souvislosti mezi provozní bilancí a přebytkem/schodkem veřejných financí pro všechny subsektory nebo neposkytlo údaje za všechny roky, případně uvedlo provozní bilance shodné s výší přebytku/schodku veřejných financí v rámci postupu při nadměrném schodku.

Pokud jde o tabulku 3, ne všechny členské státy poskytly veškerá požadovaná členění. Často chyběly zejména podrobné údaje u položek „půjčky“ a „akcie a ostatní účasti“.

Všechny členské státy odevzdaly vyplněný dotazník týkající se tabulek pro účely oznámení¹⁰. Přestože se rozsah a kvalita odpovědí v porovnání s předchozími roky zlepšily, některé země neoznámily všechny údaje požadované v dotazníku.

2.1.3. *Doplňkové tabulky týkající se finančního otřesu*

Eurostat shromažďuje od 15. července 2009 údaje o finančním otřesu ve dvou doplňkových tabulkách. Tyto tabulky znázorňují zásahy státu přímo související s podporou finančních institucí. Nejsou zde zahrnuta podpůrná opatření pro nefinanční instituce nebo obecná opatření na podporu ekonomiky.

Údaje shromážděné v roce 2010 se týkaly let 2007, 2008 a 2009. Je však třeba poznamenat, že k většině zásahů došlo v roce 2008. Pouze jedna země (Spojené království) již oznámila podmíněné závazky za rok 2007.

2.2. Soulad s účetními pravidly a konzistence statistických údajů

2.2.1. *Výměna informací a objasňování*

Během doby pro posouzení mezi uplynutím oznamovací lhůty dne 30. září 2010 a zveřejněním údajů dne 22. října kontaktoval Eurostat národní statistické úřady ve všech členských státech s žádostí o další informace a o objasnění aplikace účetních pravidel na specifické transakce. Tento proces zahrnoval několik korespondenčních výměn mezi Eurostatem a národními statistickými úřady. První série žádostí

⁷ Viz prohlášení do zápisu z jednání Rady ze dne 22. listopadu 1993.

⁸ Uvádění plánovaných údajů v ostatních tabulkách pro oznámení předkládaná v rámci postupu při nadměrném schodku, kromě tabulky 1 a 2A, není v pozměněném nařízení Rady (ES) č. 479/2009 přímo vyžadováno.

⁹ Obsah tabulek je popsán na internetových stránkách Eurostatu. Viz: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373_58110711&_dad=portal&_schema=PORTAL.

¹⁰ Uvedený dotazník obsahuje třináct oddílů, ve kterých se požadují kvantitativní a někdy kvalitativní informace z několika oblastí, jako jsou např. transakce v daních a sociálních příspěvcích a s EU, pořizování zařízení pro vojenské účely, státní záruky, případy zrušení dluhu, kapitálové injekce vládních institucí do veřejných společností, partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem apod.

o objasnění byla zaslána před 6. říjnem, druhá byla určena 22 státům. Některé země Eurostat požádal o zaslání nových, opravených tabulek¹¹.

2.2.2. *Návštěvy za účelem dialogu a metodické inspekce*

Nařízení (ES) č. 479/2009 (ve znění nařízení (ES) č. 679/2010) obsahuje ustanovení o uskutečňování návštěv zaměřených na dialog a metodických inspekci. Návštěvy členských států zaměřené na dialog se konají pravidelně s cílem přezkoumat oznámené údaje a metodické otázky, prodiskutovat statistické zdroje a postupy uvedené v soupisech, jakož i posoudit soulad s účetními pravidly, např. pokud jde o vymezení sektoru vládních institucí, dobu zaznamenání nebo klasifikaci transakcí a závazků vládních institucí.

Metodické inspekce se provádějí pouze tehdy, zjistí-li Eurostat podstatná rizika či problémy týkající se kvality údajů, zejména ve vztahu k použitým metodám, koncepcím nebo klasifikacím.

V průběhu roku 2010 Eurostat uskutečnil následující návštěvy zaměřené na dialog v rámci postupu při nadměrném schodku: Finsko (25.–26. ledna), Řecko (několik metodických inspekci v rámci postupu při nadměrném schodku), Nizozemsko (15. června), Malta (6.–7. července), Maďarsko (6.–7. července), Rumunsko (6.–7. září), Bulharsko (16.–17. září), Irsko (16.–17. listopadu), Litva (22.–23. listopadu), Belgie (26. listopadu), Francie (29. listopadu) a Kypr (13. prosince).

Během roku 2010 se uskutečnila řada metodických inspekci v Řecku. Tyto metodické inspekce vycházely z výhrad Eurostatu k údajům o schodku a dluhu, které Řecko oznámilo v říjnu 2009, a ze zprávy Komise o statistických údajích Řecka vydané v lednu 2010¹².

Během návštěv byla projednávána často se opakující témata, např. klasifikace jednotek v sektoru vládních institucí či mimo tento sektor (včetně veřejné dopravy, televize a rozhlasu, nemocnic a univerzit), kapitálové injekce, partnerství veřejného a soukromého sektoru, toky EU a zaznamenávání záruk.

2.2.3. *Konkrétní poradenství Eurostatu*

Členské státy se pravidelně obracely na Eurostat za účelem vyjasnění nejrůznějších otázek z oblasti účetnictví v souvislosti s plánovanými či již provedenými operacemi. Eurostat poskytuje poradenství v souladu s existujícími pokyny. V rámci dodržování ustanovení o transparentnosti stanovených v nařízení (ES) č. 479/2009 Eurostat zveřejňuje poskytnutá doporučení¹³, pokud příslušný členský stát nevznese námitku. V roce 2010 Eurostat zveřejnil doporučení určená těmito zemím: Belgie (sektorová klasifikace projektů v rámci antverpského generálního plánu a zaznamenávání státních dluhopisů sloužících jako záruka u derivátových smluv v tabulkách pro oznamování postupu při nadměrném schodku založených na národních účtech), Irsko (předběžné stanovisko k účetní evidenci úhrady úroků ze směnek splatných bance Anglo Irish Bank podle metodiky ESA 95), Nizozemsko (zaznamenání záložní

¹¹ Viz bod 2.1.

¹² Viz:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/procedure/eurostat_ed_p_visits_member_states.

¹³ Viz:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/methodology/advice_member_states.

facility pro nelikvidní aktiva pro ING Bank), Maďarsko (doba zachycení transakcí týkajících se návratu určitých skupin osob do systému sociálního zabezpečení), Německo (sektorová klasifikace Erste Abwicklungsanstalt) a Španělsko (klasifikace projektu silniční sítě realizovaného samosprávnou oblastí Aragonsko). Eurostat též v roce 2010 poskytl v souvislosti s několika metodickými otázkami doporučení, která nebyla na žádost dotčených členských států zveřejněna.

2.2.4. *Aktuální metodické otázky*

Jako obvykle Eurostat věnoval značnou pozornost uplatňování pravidel ESA 95 a zvláště pak svým nejnovějším rozhodnutím. Tato rozhodnutí jsou obsažena v příručce o výši schodku veřejných financí a veřejného dluhu, jejíž nejnovější verze byla vydána v říjnu 2010.

2.2.5. *Konzistence se souvisejícími účty vládních institucí*

Lhůty pro oznámení stanovené v nařízení (ES) č. 479/2009, tedy 1. dubna a 1. října každého roku, byly zavedeny z důvodu zajištění konzistence se souvisejícími ročními a čtvrtletními účty sektoru vládních institucí oznámenými Eurostatu v mnohých tabulkách pro předávání údajů podle ESA 95. Eurostat systematicky analyzuje konzistenci oznámení o nadměrném schodku se souvisejícími účty sektoru vládních institucí. Celkové výdaje a příjmy vládních institucí by například měly být v souladu s oznámenými údaji o schodku veřejných financí.

Celková konzistence údajů o nadměrném schodku s oznámenými účty vládních institucí podle ESA 95 se v posledních letech neustále zvyšovala, třebaže je stále lepší u nefinančních než u finančních údajů.

2.3. **Zveřejňování**

2.3.1. *Zveřejňování souhrnných údajů a podrobných oznamovacích tabulek*

Článek 14 nařízení (ES) č. 479/2009 stanoví: „Komise (Eurostat) poskytne údaje o skutečném schodku veřejných financí a veřejném zadlužení pro účely použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku do tří týdnů od uplynutí oznamovací lhůty (...). Údaje se poskytují formou zveřejnění.“

Údaje o schodku veřejných financí a veřejném dluhu byly zveřejněny ve dnech 22. dubna a 22. října společně se všemi oznamovacími tabulkami, a to v podobě, jak byly Eurostatu naposledy předány členskými státy. Zveřejnění v říjnu zahrnovalo pouze údaje 26 členských států bez údajů Řecka a souhrnných údajů EU. Souhrnné údaje (EU celkem a eurozóna) a údaje týkající se Řecka byly zveřejněny dne 15. listopadu 2010¹⁴ společně s údaji ostatních 26 členských států, jež zůstaly v porovnání se zveřejněním dne 22. října 2010 beze změny.

Eurostat na svých stránkách zveřejňuje rovněž roční a čtvrtletní statistiky veřejných financí na podporu údajů o výši schodku společně s údaji o vnitřní dynamice dluhu¹⁵.

¹⁴ Tiskové zprávy Eurostatu č. 55/2010, 157/2010 a 170/2010.

¹⁵ Oddíl Veřejné finance na internetových stránkách Eurostatu poskytuje veřejný přístup k informacím o statistikách pro postup při nadměrném schodku a o souvisejících účtech sektoru vládních institucí, včetně údajů, metodických rozhodnutí a příruček, spolu se závěry z návštěv zaměřených na dialog v rámci postupu při nadměrném schodku: (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/introduction).

Eurostat také zveřejnil informace poskytnuté členskými státy, které se týkají státních zásahů v souvislosti s finančním ořísem¹⁶.

Podle nařízení (ES) č. 479/2009 členské státy zveřejní skutečné údaje o výši schodku a dluhu. Většina členských států oznámila Eurostatu, že zveřejňují všechny své tabulky pro oznamování údajů.

2.3.2. *Výhrady ke kvalitě údajů*

Eurostat vyjádřil výhradu ke kvalitě údajů oznámených Řeckem v dubnu 2010. Tato výhrada byla stažena v tiskové zprávě vydané v listopadu 2010.

2.3.3. *Změny oznámených údajů*

Tiskové zprávy Eurostatu z let 2009 a 2010 týkající se nadměrného schodku obsahovaly vysvětlení ohledně změn údajů oznámených Spojeným královstvím za všechna období v roce 2009 a 2010¹⁷.

„Eurostat změnil údaje o schodku oznámené Spojeným královstvím za léta 2006 až 2009 kvůli konzistenci záznamů o příjmech z prodeje licencí UMTS v roce 2000. To vede k nárůstu schodku veřejných financí v letech 2007 a 2008 (stejně jako za účetní období 2007/2008 a 2008/2009) o 1,044 milionů GBP (0,1 % HDP) a v letech 2006 a 2009 (účetní období 2006/2007 a 2009/2010) o 1,045 milionů GBP (0,1 % HDP). Oznámené údaje týkající se výše dluhu zůstávají beze změny.“

2.3.4. *Zveřejnění metadat (soupisů¹⁸)*

Nařízení (ES) č. 479/2009 stanoví, že soupisy v rámci postupu při nadměrném schodku patří mezi statistické informace, které členské státy poskytují Eurostatu za účelem ověření dodržování pravidel ESA 95. Dále stanoví, že zveřejnění těchto soupisů členskými státy je povinné. Eurostat zveřejňuje soupisy všech členských států. Všechny členské státy oznámily, že zveřejnily své soupisy týkající se postupu při nadměrném schodku na národní úrovni nebo že tak brzy učiní.

3. ZÁVĚRY

Eurostat dospěl k závěru, že zvyšování kvality fiskálních údajů pokračovalo i v roce 2010. Členské státy obecně poskytovaly lepší informace, a to jak v tabulkách pro oznamování postupu při nadměrném schodku, tak v jiných příslušných statistických výkazech. Celková konzistence údajů o postupu při nadměrném schodku s oznámenými účty vládních institucí podle ESA 95 je v porovnání s dřívějšími roky uspokojivá a dále se zlepšuje, zejména pokud jde o finanční stránku.

V roce 2010 nebyly vyjádřeny žádné výhrady ke kvalitě oznámených údajů, kromě výhrady ke kvalitě údajů oznámených Řeckem v dubnu 2010. Tato výhrada byla stažena v listopadu 2010. Na závěr dlouhého a kritického procesu probíhajícího od října 2009 Eurostat dne 22. listopadu prohlásil, že poslední opravené údaje za období

¹⁶ Viz: (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/procedure/supplementary_tables_financial_turmoil).

¹⁷ Podle čl. 15 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 479/2009 může Komise (Eurostat) změnit skutečné údaje oznámené členskými státy a poskytnout pozměněné údaje a odůvodnění změn, existuje-li důkaz, že skutečné údaje oznámené členskými státy nespĺňují požadavky čl. 8 odst. 1.

¹⁸ Soupisy metod, postupů a zdrojů použitých při zpracování údajů o skutečné výši schodku a dluhu a souvisejících účtů vládních institucí.

2006–2009 týkající se Řecka jsou pro účely oznámení v rámci postupu při nadměrném schodku dostatečně spolehlivé a dosahují kvality údajů ostatních členských států EU. Zvláštní informace o fiskálních údajích Řecka jsou dostupné na internetových stránkách Eurostatu.

I přes uznávané zlepšení však stále přetrvávají problémy spojené s dodržováním účetních pravidel a úplností a kvalitou některých poskytovaných statistických informací. Eurostat tudíž vyzval členské státy, aby pokračovaly v investicích do kvalitních statistik veřejných financí v zájmu dosažení požadované úrovně kvality, pokud jde o soulad s příslušnými účetními pravidly, úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistenci údajů.

Na základě zkušeností s případem Řecka a připomínek Evropské poradní komise pro dohled nad statistikou vydá Komise sdělení týkající se otázek systémových rizik v národních statistických systémech a vývoje přístupu založeného na rizicích, pokud jde o údaje týkající se postupu při nadměrném schodku, a zejména o předkládané zdrojové údaje, v rámci uplatňování posílené pravomoci Eurostatu podle nařízení (ES) č. 479/2009, ve znění pozdějších předpisů.